

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 15.12.2004
KOM(2004) 803 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelsen af Rådets forordning (EF) nr. 382/2001 om gennemførelse af projekter til fremme af samarbejde og handelsmæssige forbindelser mellem Den Europæiske Union og de industrialiserede lande i Nordamerika, Fjernøsten og Australasien

1. INDLEDNING

Rådets forordning (EF) nr. 382/2001 af 28. februar 2001 (i det følgende benævnt « forordningen ») udgør den retlige ramme for udviklingen af samarbejdsforanstaltninger og styrkelse af de handelsmæssige forbindelser mellem Den Europæiske Union og følgende lande: USA, Canada, Japan, Republikken Korea, Australien og New Zealand.

EU's deltagelse er delt op i to hovedsøjler:

- Samarbejdsaktiviteterne omfatter for hvert af de seks partnerskabslande en stor vifte af potentielle områder (uddannelse, information, kulturelle og akademiske forbindelser, miljø, transport, energi, told, forskning og teknologi etc.). Det generelle mål er at skabe bedre forudsætninger for at fortsætte og udvikle forbindelserne mellem Den Europæiske Union og partnerskabslandene under overholdelse af de mål, der er fastsat i de forskellige bilaterale instrumenter (samarbejdsaftaler, fælles politiske erklæringer, handlingsplaner etc.) for forbindelserne mellem Den Europæiske Union og hvert partnerskabsland.
- Aktiviteterne til fremme af de handelsmæssige forbindelser fokuserer udelukkende på Japan og Sydkorea. Formålet er at supplere de initiativer, som medlemsstaterne træffer for at forbedre deres handelsmæssige tilstedeværelse og øge eksporten fra europæiske virksomheder til det japanske og sydkoreanske marked.

Forordningen trådte i kraft i marts 2001 og er gældende indtil udgangen af 2005. I nærværende rapport redegøres der for resultaterne af gennemførelsen i perioden 2001–2003.

2. GENEREL OVERSIGT

De forpligtelsesbevillinger, som budgetmyndigheden har afsat under budgetposten "Samarbejde med industrialiserede tredjelande" for perioden 2001-2003, andrager:

i EUR

2001	2002	2003	I alt
15 240 000	16 025 000	16 800 000	48 065 000

Gennem vedtagelsen af forordningen er det blevet muligt at integrere programmer til fremme af de handelsmæssige forbindelser samt en række forskellige samarbejdsaktiviteter, der gennemføres sammen med de industrialiserede lande, oftest i form af pilotprojekter uden et specifikt juridisk grundlag. Forholdet mellem samarbejdsaktiviteter og aktiviteter til fremme af handel (ca. 1/4 i forhold til 3/4) afspejler i høj grad den globale situation, der var gældende før 2001.

Fordelingen på hvert budgetår er som følger (i EUR):

Aktivitetstype	2001		2002		2003		I alt	
<i>Samarbejde</i>	4 482 911	29,6 %	3 174 913	19,8 %	5 032 211	30,9%	12 690 035	26,8%
<i>Handelsmæssige forbindelser</i>	10 647 557	70,4%	12 819 849	80,2%	11 268 525	69,1%	34 735 931	73,2%
I alt	15 130 468	100,0%	15 994 762	100,0%	16 300 736	100,0%	47 425 966	100,0%
Gennemførelsesprocent	99,30%		99,80%		97,00%		98,70%	

EU's indsats på samarbejdsområdet består hovedsagelig i støtte til individuelle projekter, der på grundlag af de referencebetingelser, som Kommissionen har udarbejdet, er blevet foreslået, udviklet og samfinansieret af organisationer og institutioner i partnerskabslandene eller i Den Europæiske Union i aktørernes (modtagerne og Kommissionen) og partnernes (tredjelandene og Den Europæiske Union) gensidige interesse. Med hensyn til handelsfremme deltager Kommissionen hovedsagelig i form af integrerede programmer, hvor den organiserer og koordinerer de forskellige elementer i samarbejde med tjenesteyderne. Europæiske virksomheder og erhvervsledere kan deltage i disse integrerede programmer på visse nærmere betingelser, der vedrører støtteberettigelse og udvælgelse.

3. AKTIVITETER TIL FREMME AF DE HANDELSMÆSSIGE FORBINDELSER

I forordningen opfordres Kommissionen til at sikre finansieringen af kampagnen "Gateway to Japan" og at videreføre finansieringen af uddannelsesprogrammerne for erhvervsledere.

3.1. "Gateway to Japan"-kampagnen

3.1.1. Afslutningen af anden "Gateway to Japan"-kampagne

Gennem "Gateway to Japan"-kampagnen ydes der direkte støtte til små og mellemstore europæiske virksomheder med henblik på at forberede deres adgang til eller styrke deres position på det japanske marked. Anden kampagne, der var rettet mod ti specifikke økonomiske sektorer, omfattede perioden 1997 – 2001. I løbet af kampagnens sidste år, der blev finansieret over budgetåret 2001 med et beløb på 2,2 mio. EUR, blev der tilrettelagt 6 erhvervsmissioner, som gav følgende resultater:

Sektor	Byggematerialer	Informations- teknologi	Medicinsk udstyr	Føde- og drikke- varer	Fritids- og udendørs- aktiviteter	Miljø- teknologi
EU-deltagere (SMV)	30	22	17	46	21	17
Medlemsstats- repræsentation	9	10	7	9	8	9
Japanske deltagere	373	262	239	732	375	375

3.1.2. Iværksættelse af tredje "Gateway to Japan"-kampagne

Den tredje "Gateway to Japan"-kampagne dækker perioden 2002-2006, hvor der årligt gennemføres 4 erhvervsmissionsrunder inden for 8 sektorer¹. Målet er at introducere i alt ca. 880 små og mellemstore europæiske virksomheder på det japanske marked.

Det samlede maksimumsbudget (udover indvirkningen af udvidelsen) for denne kampagne andrager ca. 14,2 mio. EUR fordelt over flere budgetår. Beløbet er blevet fastsat på grundlag af udbud med henblik på udvælgelse af kontrahenter i Europa (fremme af programmet i medlemsstaterne og rekruttering samt forberedelse af de deltagende virksomheder) og Japan (logistik vedrørende missionerne og tilrettelæggelse af PR-aktiviteter i Japan) som en forudsætning for iværksættelse af kampagnen. De midler, der er opført på budgettet for budgetårene 2002 og 2003, gør det muligt at afholde 19 erhvervsmissioner:

I EUR	2002	2003	I alt
"Gateway to Japan III"-kampagnen	6 024 307	2 278 514	8 302 821

Der blev udvalgt 200 SMV'er (blandt 380 ansøgere), som deltog i en af de første 8 missioner, der blev gennemført i 2002/2003, og hvori deltog 1 634 potentielle japanske partnere. Graden af tilfredshed hos de europæiske partnere måles efter hver mission; således erklærede 86 % af deltagerne sig tilfredse eller særdeles tilfredse, over 85 % forventede en vækst i deres eksport til Japan, og 45 % regnede med nye investeringer takket være de nye markeder, som var blevet etableret på grund af "Gateway"-erhvervsmissionerne.

Sektor	SP	IKT	BM	IA	UM	MT	UA	FD	I alt
Ansøgere	42	28	39	95	46	27	23	80	380
Deltagere	22	16	24	29	22	21	17	49	200
Individuelle kontrakter	191	91	524	455	-	148	92	133	1 634

3.2. Uddannelsesprogram for erhvervsledere (UPE)

Uddannelsesprogrammet for erhvervsledere (UPE) er et program for udvikling af de menneskelige ressourcer, som er blevet udarbejdet for at give erhvervsledere i europæiske virksomheder mulighed for at erhverve den viden og de kompetencer, der er nødvendige for at kunne klare sig godt på det japanske og sydkoreanske marked.

3.2.1. Uddannelsesprogrammet for erhvervsledere - Japan

Uddannelsesprogrammet for erhvervsledere – Japan, der blev oprettet i 1979, har nu været fast etableret i 1½ år; det afholdes helt og holdent i Japan. Hvert år afholdes der parallelt flere programmer, der befinder sig på forskellige stadier i deres forløb (typisk: en programdel om erhvervsfremme/rekruttering, en anden programdel om

¹ Sundhedspleje (SP), Miljøteknologi (MT), Informations- og kommunikationsteknologi (IKT), Indendørsarkitektur (IA), Udendørsaktiviteter (UA), Byggematerialer (BM), Føde- og drikkevarer (FD) og Unge modeskabere (UM).

uddannelse, og endelig en programdel om virksomhedspraktik/programafslutning). Forskellige elementer fra forskellige programdele finansieres således inden for hvert budgetår.

I løbet af perioden 2001-2003 har EU således finansieret 4 programdele med følgende fordeling:

(i EUR)	2001	2002	2003	2001-2003
UPE 21	5 564 748	57 119		5 621 867
UPE 22	2 286 688	3 252 135	696 328	6 235 151
UPE 23		2 143 568	4 735 863	6 879 431
UPE 24			2 143 568	2 143 568
I alt UPE 21-24	7 851 436	5 452 822	7 575 759	20 880 017

Hvad deltagelsen angår, kan det oplyses, at der blev udvalgt 43 erhvervsledere blandt 89 ansøgere til at deltage i UPE 21-programmet, 38 erhvervsledere blandt 78 kandidater til UPE 22-programmet, og 37 erhvervsledere blandt 82 kandidater til UPE 23-programmet, idet 14 af 15 medlemsstater således var repræsenteret.

I 2003 blev der gennemført en undersøgelse blandt samtlige tidligere UPE-deltagere (omkring 850 deltagere), hvoraf det fremgår, at programmet har haft en varig positiv indvirkning på deres karriereudvikling, personlige udvikling og faglige kompetence, og at indsatsen på det japanske og på det asiatiske marked generelt er blevet forbedret.

3.2.2. Uddannelsesprogrammet for erhvervsledere - Sydkorea

UPE-programmet for Sydkorea, der blev indledt i 2001, er inspireret af UPE-programmet for Japan. Af hensyn til kohærensens tilrettelægges fremme af programmet, rekruttering og udvælgelse af kandidater parallelt med UPE-programmet for Japan. Til gengæld planlægges programmets pædagogiske delelementer selvstændigt, og det budgetmæssige omfang i perioden 2001-2003 var som følger:

(i EUR)	2001	2002	2003	2001-2003
UPE 1	595 436	747 284		1 342 720
UPE 2		595 436	818 816	1 414 252
UPE 3			595 436	595 436
I alt UPE 1-3	595 436	1 342 720	1 414 252	3 352 408

Der var 18 ansøgere til UPE 1-programmet, hvoraf 11 blev udvalgt. Under UPE 2-programmet blev der udvalgt 10 erhvervsledere blandt 19 ansøgere.

4. SAMARBEJDSAKTIVITETER

I samarbejdet med partnerskabslandene har Kommissionen bestræbt sig for at koncentrere EU-støtten om et begrænset antal områder og mål med henblik på at frembringe den maksimale virkning.

Vigtigst blandt de prioriterede mål er en styrkelse af synligheden af og kendskabet til Den Europæiske Union i partnerskabslandene, så forståelsen fremmes og de bilaterale forbindelser mellem EU og partnerskabslandene udbygges.

I denne sammenhæng har det initiativ, der har domineret samarbejdsaktiviteterne med de lande, forordningen omfatter, været styrkelsen og udbygningen af det net af EU-centre, der er blevet oprettet i partnerskabslandene. Der findes andre aktiviteter i mindre målestok, der tjener til støtte for dette større initiativ.

4.1. EU-centrene

Etableringen af EU-centre startede som et forsøg i USA i 1998 og blev senere konsolideret først i USA og derefter udvidet til at omfatte Canada og senere Australien og New Zealand og endelig i perioden 2001-2003 endvidere også Japan. EU-centrene har alle til huse i større universiteter i partnerskabslandene, som er med til at finansiere driften. De har til formål at fremme en større forståelse i partnerskabslandene af Den Europæiske Union, dens institutioner, historie og politikker bl.a. gennem:

- oprettelse og udvikling af undervisningsforløb og stimulering af forskning, der centrerer sig omkring EU-problemstillinger
- tilrettelæggelse af seminarer, konferencer og andre begivenheder samt udvikling af informationsværktøjer om EU
- udvikling af akademiske besøgs- og udvekslingsprogrammer.

Der er i denne forbindelse blevet udarbejdet over 250 moduler og nye kurser, der centrerer sig om EU-anliggender, og der er blevet registreret over 1 700 offentliggjorte forskningsarbejder og mere end 450 ph.d.-afhandlinger takket være dette initiativ. Det anslås, at over 42 000 studerende, der læser til kandidateksamen, har haft mulighed for at øge deres viden om EU gennem disse centre.

Der er ydet tilskud til 15 EU-centre i USA, 5 i Canada, 1 i Australien, 1 i New Zealand og 1 i Japan. Det budgetmæssige omfang af dette initiativ fremgår af nedenstående tabel:

i EUR

	2001	2002	2003	2001-2003
USA	1 784 656	1 775 976	1 707 427	5 268 059
Canada	219 977	219 527	297 768	737 272
Australien	743 237	-	-	743 237
New Zealand	238 153	-	-	238 153
Japan	-	-	1 000 000	1 000 000
I alt	2 986 023	1 995 503	3 005 195	7 986 721

4.2. Andre samarbejdsaktiviteter

Mellem 2001 og 2003 er der ydet EU-støtte til hvert partnerskabsland på grundlag af den prioritering, samarbejdsaktiviteterne og de politiske dagsordener har haft. Følgende fremstår som de vigtigste:

- støtte til “public diplomacy”-initiativer (politiske undersøgelser og analyser, konferencer, symposier etc.) og støtte til dialoger (med forbrugerorganisationer, fagforeninger, arbejdsmarkedsparter, forretningskredse etc.) mellem EU og partnerskabslandene
- udbygning af de personlige kontakter, bl.a. gennem samarbejde med Australien og New Zealand inden for den højere uddannelsessektor.

Der findes også andre initiativer i mindre målestok, som supplerer viften af EU-tiltag, og som dikteres af mere punktuelle prioriteter (f.eks. informationskampagner om euroen, seminarer om udvidelsen etc.). Det budgetmæssige omfang af disse aktiviteter i perioden 2001-2003 fremgår af nedenstående tabel:

(i EUR)	2001	2002	2003	2001-2003
Andre samarbejdsaktiviteter	1 496 888	1 179 410	2 027 016	4 703 314

4.3. Oversigt over anvendelsen af bevillingerne i perioden 2001-2003

Aktivitetstype	2001	2002	2003	i alt	i %
EU-centre (USA, Canada, Australien, New Zealand, Japan)	2 986 023	1 995 503	3 005 195	7 986 721	16,8%
Andre samarbejdsaktiviteter	1 496 888	1 179 410	2 027 016	4 703 314	9,9%
UPE	8 446 872	6 795 542	8 990 011	24 232 425	51,1%
Gateway to Japan	2 200 685	6 024 307	2 278 514	10 503 506	22,1%
I alt	15 130 468	15 994 762	16 300 736	47 425 966	100,0%
Gennemførelsessats	99,3%	99,8%	97,0%	98,7%	99,3%

5. EVALUERING AF AKTIVITETERNE

I 2004 blev der gennemført en evaluering af programmerne; denne fokuserede på initiativet med oprettelse af EU-centre, på UPE-programmerne og på ”Gateway to Japan”-kampagnen, som tilsammen tegner sig for mere end 90 % af EU-finansieringen. Følgende hovedkonklusioner kan drages:

- EU-centrene i USA, Canada, Australien og New Zealand:
 - Hele initiativet med oprettelse af EU-centre udvikler sig tilfredsstillende og giver nu et afkast i forhold til det høje investeringsniveau
 - Initiativet bør videreføres, og om muligt burde EU-center-idéen udvides til at omfatte andre lande og regioner
- Uddannelsesprogrammet for erhvervsledere og “Gateway to Japan”-kampagnen:
 - De to programmer er kohærente med målet om at øge EU-eksporten til Japan og Sydkorea, og deres effektivitet betragtes generelt som tilfredsstillende
 - Vilkkårene og praksis på det japanske og det sydkoreanske marked har udviklet sig, men det er ikke desto mindre fortsat nødvendigt at yde særlig støtte til EU-virksomheder
 - EU-initiativerne supplerer de eksisterende initiativer på medlemsstatsniveau; EU-udvidelsen giver nye udviklingsmuligheder for de to programmer

- De to programmer anses for at være relevante og bør derfor videreføres.

Kommissionen er således begyndt at iværksætte de henstillinger, der er indeholdt i evalueringen om en videreførelse og udvikling af de pågældende programmer og initiativer.